

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Олексій ЗОРЯ

«2» вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

Університетська освіта

освітньо-професійна програма Туризм
спеціальність 242 Туризм і рекреація
галузь знань 24 Сфера обслуговування
освітній ступінь бакалавр
факультет обліку та фінансів

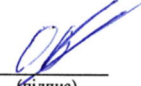
Полтава
2024 – 2025 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни Університетська освіта для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Туризм 242 Туризм і рекреація

Мова викладання державна

Розробник: Безкровний Олександр, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент

«2» вересня 2024 року

(підпис)

Олександр БЕЗКРОВНИЙ

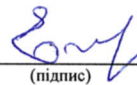
Схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування протокол від «2» вересня 2024 року № 1

Погоджено гарантом освітньо-професійної програми туризм «2» вересня 2024 року

(підпис)

Юрій ТЮТЮННИК

Схвалено головою ради з якості вищої освіти спеціальності туризм і рекреація

(підпис)

Олена ЄГОРОВА

протокол від «2» вересня 2024 року № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	1
Рік навчання (курс)	1 (242ТРбд 2024)
Семестр	1
Лекції (годин)	16
Практичні (семінарські) (годин)	14
Самостійна робота (годин)	60
Вид семестрового контролю	залік

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни Університетська освіта – набуття здобувачами вищої освіти навичок управління своїм навчанням, вмінь аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань для самореалізації в професійній туристичній сфері.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Відсутні

4. Компетентності:

загальні:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК13. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу недопустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

спеціальні (фахові, предметні):

ФК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

ФК15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.

5. Програмні результати навчання:

ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.	вміти діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.
ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.	володіти навичками управління своїм навчанням з метою самореалізації в професійній сфері.
ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань	вміти аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань

6. Методи навчання і викладання

Словесні методи (лекція);

Наочні методи (демонстрування, спостереження);

Практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою);

Методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу);

Інтерактивні методи (дискусії);

Комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій)

Методи усного контролю (опитування, доповідь);

Методи письмового контролю (контрольна робота, самостійна робота)

Методи самоконтролю (визначення пріоритетних напрямів власного навчального процесу).

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Університетська освіта в контексті Болонського процесу. Історія розвитку університетської освіти як передумова формування Європейського простору вищої освіти. Сучасні аспекти функціонування вищої освіти в Україні в контексті Болонського процесу. Європейський простір вищої освіти (ЄПВО). Основні етапи і тенденції розвитку Болонського процесу. Державна політика у сфері вищої освіти. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система як основа Болонського процесу. Національна рамка кваліфікацій (НРК).

Тема 2. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців з вищою освітою. Фундаменталізація як основа університетської освіти. Завдання та стратегічні напрями фундаменталізації професійної підготовки фахівців. Інтегровані якості особистості в умовах фундаменталізації. Індивідуалізація навчання та її значення у формуванні фахівців з вищою освітою. Принципи індивідуалізації навчання. Природжені та придбані індивідуально-психологічні особливості людини. Роль студентоцентризму у системі підготовки фахівців. Основні ідеї та

принципи та інструменти студентоцентрованого навчання.

Тема 3. Організація освітнього процесу в закладах вищої освіти. Сутність, мета та принципи організації освітнього процесу. Основні посади науково-педагогічних і педагогічних працівників у закладах вищої освіти. Права та обов'язки учасників освітнього процесу. Види та форми академічної мобільності. Організація освітнього процесу. Основні форми здобуття вищої освіти. Нормативно-правова база організації освітнього процесу. Графік освітнього процесу. Навчальні заняття. Самостійна робота. Практична підготовка та характеристика її видів. Контрольні заходи. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти. Поточний, підсумковий контроль. Атестація здобувачів вищої освіти.

Тема 4. Інституції в системі вищої освіти. Система вищої освіти та її інституції. Інститути-норм та інститути-організацій в системі вищої освіти. Головні інституційні органи управління в Європейському Союзі. Типи закладів вищої освіти. Основні завдання закладу вищої освіти. Структурні підрозділи вищого навчального закладу. Управління у сфері вищої освіти. Суб'єкти управління системою вищої освіти України. Структурно-функціональна система управління вищої освіти. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти та його повноваження. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності.

Тема 5. Студентське самоврядування у вищій школі. Зародження та розвиток студентського самоврядування як невід'ємного елементу університетської освіти. Історичний розвиток студентського самоврядування на території України. Діяльність органів студентського самоврядування та його роль в розбудові сучасної вищої школи. Всеукраїнська студентська рада та її завдання. Діючі форми студентського самоврядування. Органи студентського самоврядування та їх завдання. Зарубіжний досвід організації та функціонування студентського самоврядування в закладах вищої освіти.

Тема 6. Організація самостійної роботи у закладах вищої освіти. Самостійна робота: зміст та мета, завдання. Типи та функції самостійної роботи. Види та форми самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Аудиторна та позааудиторна самостійна робота. Індивідуальні та групові форми самостійної роботи. Класифікація рефератів та есе. Розрахунково-графічна робота (РГР). Контрольні роботи для здобувачів вищої освіти. Курсова робота або курсової проект. Кваліфікаційна робота. Види та характеристика індивідуально-консультативної роботи. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Форми контролю самостійної роботи. Склад навчально-методичного забезпечення самостійної роботи здобувача вищої освіти.

Тема 7. Науково-дослідна робота як складова освітнього процесу. Науково-дослідна діяльність здобувачів: сутність, елементи, види, форми. Характерні ознаки наукового дослідження. Класифікація наукових досліджень. Система науково-дослідної діяльності здобувачів. Мета, основні завдання та принципи роботи студентського наукового товариства. Науково-дослідна робота здобувачів у позааудиторний та позанавчальний час. Етапи науково-дослідної діяльності здобувачів та форми втілення наукових досліджень. Загальнонаукові методи досліджень та їх класифікація. Основні етапи виконання кваліфікаційної роботи. Основні форми втілення наукових текстів. Академічна доброчесність, як складова науково-

дослідної діяльності. Складові академічної доброчесності. Форми прояву академічної доброчесності в освітньому процесі та науковій діяльності.

Тема 8. Фахова підготовка у закладах вищої освіти. Компетентісний підхід в системі фахової підготовки. Інтегральні, загальні та спеціальні (фахові) компетентності. Ключові компетентності Європейського парламенту і Ради Європейського Союзу для навчання протягом життя. Стандарт вищої освіти та його структура. Зміст та структура освітньої програми. Вимоги до освітньої програми згідно стандарту вищої освіти. Права та обов'язки гаранта освітньої програми. Структура фахової підготовки в закладах вищої освіти та її характеристика. Рівні та ступені вищої освіти в Україні. Види документів про вищу освіту за відповідними ступенями.

Забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та навчання впродовж усього життя для всіх в контексті досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин				
	денна форма				
	242ТРбд 2024				
	усього	у тому числі			
л		п	лаб	с.р.	
Тема 1. Університетська освіта в контексті Болонського процесу	12	2	2		8
Тема 2. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців з вищою освітою.	11	2	2		7
Тема 3. Організація освітнього процесу в закладах вищої освіти.	12	2	2		8
Тема 4. Інституції в системі вищої освіти.	11	2	2		7
Тема 5. Студентське самоврядування у вищій школі.	11	2	2		7
Тема 6. Організація самостійної роботи у закладах вищої освіти.	11	2	2		7
Тема 7. Науково-дослідна робота як складова освітнього процесу.	11	2	-		9
Тема 8. Фахова підготовка у закладах вищої освіти.	11	2	2		7
Усього годин	90	16	14		60

8. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
	Денна форма 242ТРбд 2024
Тема 1. Університетська освіта в контексті Болонського процесу	2
Тема 2. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців з вищою освітою.	2
Тема 3. Організація освітнього процесу в закладах вищої освіти.	2
Тема 4. Інституції в системі вищої освіти.	2
Тема 5. Студентське самоврядування у вищій школі.	2
Тема 6. Організація самостійної роботи у закладах вищої освіти.	2
Тема 7. Науково-дослідна робота як складова освітнього процесу.	
Тема 8. Фахова підготовка у закладах вищої освіти.	2
Разом	14

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
	Денна форма 242ТРбд 2024
Тема 1. Університетська освіта в контексті Болонського процесу	8
Тема 2. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців з вищою освітою.	7
Тема 3. Організація освітнього процесу в закладах вищої освіти.	8
Тема 4. Інституції в системі вищої освіти.	7
Тема 5. Студентське самоврядування у вищій школі.	7
Тема 6. Організація самостійної роботи у закладах вищої освіти.	7
Тема 7. Науково-дослідна робота як складова освітнього процесу.	9
Тема 8. Фахова підготовка у закладах вищої освіти.	7
Разом	60

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти направлена на закріплення теоретичного матеріалу та практичних навичок в розрізі тем передбачених робочою програмою по навчальній дисципліні «Університетська освіта».

Реалізація даного напрямку роботи по дисципліні «Університетська освіта» для здобувачів вищої освіти денної форми навчання передбачається шляхом підготовки до практичних занять, контрольної роботи, а також підготовки усних повідомлень з презентаціями та тез, які виконується здобувачем вищої освіти в межах самостійної роботи.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.	Опитування Виконання вправ на практичних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи. <i>(підготовка усних повідомлень з презентаціями, підготовка тез)</i> Контрольна робота.
ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.	
ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань	

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом	
	Опитування ¹	Виконання вправ на практичних заняттях ²	Виконання завдань самостійної роботи ³			Контроль на робота ⁴
			усне повідомлення з презентацією	тези		
Тема 1. Університетська освіта в контексті Болонського процесу	3	3			6	
Тема 2. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки	3	3			6	

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування ¹	Виконання вправ на практичних	Виконання завдань самостійної роботи ³		
фахівців з вищою освітою.					
Тема 3. Організація освітнього процесу в закладах вищої освіти.	3	3			6
Тема 4. Інституції в системі вищої освіти.	3	3			6
Тема 5. Студентське самоврядування у вищій школі.	3	3			6
Тема 6. Організація самостійної роботи у закладах вищої освіти.	3	3			6
Тема 7. Науково-дослідна робота як складова освітнього процесу.	3	-			3
Тема 8. Фахова підготовка у закладах вищої освіти.	3	3			6
Підготовка усних повідомлень з презентацією (теми 1-8)			15		15
Підготовка тез (теми 1-8)				20	20
Контрольна робота (теми 1-8)				20	20
Всього	24	21	15	20	100

¹відбувається у формі бліц-опитування або експрес-опитування з мінімальними (до 15 % заняття) затратами навчального часу;

²передбачає поєднання проведення дискусій (диспутів) по визначеній проблематиці та виконання вправ в розрізі тем навчальної дисципліни;

³протягом семестру здобувачі вищої освіти:

- готують тези доповіді в розрізі тем навчальної дисципліни, з якими доповідають на підсумковій конференції за результатами вивчення дисципліни, при цьому бали (максимальна оцінка – 20 балів) виставляються окремою позицією наприкінці семестру;

- готують усне повідомлення з презентацією в розрізі тем навчальної дисципліни, при цьому бали (максимальна оцінка – 15 балів) виставляються окремою позицією наприкінці семестру;

⁴за підсумками вивчення дисципліни передбачено написання однієї контрольної роботи (максимальна оцінка – 20 балів), при цьому бали виставляються окремою позицією наприкінці семестру.

Шкала та критерії оцінювання опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання повної відповіді, що свідчить про високий рівень управління власним навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері, вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань та діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної відповіді, що свідчить про середній рівень управління власним навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері, вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань та діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання часткової відповіді, що свідчить

Кількість балів	Критерії оцінювання
	про низький рівень управління власним навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері, вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань та діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповідати на поставлене питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу окремих тем навчальної дисципліни «Університетська освіта».

виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	здобувач вищої освіти отримує у випадку вірного виконання вправ в повному обсязі, що свідчить про високий рівень управління власним навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері, вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань та діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості
2	здобувач вищої освіти отримує у випадку виконання вправ в повному обсязі з нечисленними помилками та неточностями, що свідчить про середній рівень управління власним навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері, вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань та діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку надання часткового виконання вправ з наявними помилками, що свідчить про низький рівень управління власним навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері, вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань та діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності виконаних вправ, що свідчить про відсутність знань з приводу організації освітнього процесу та інших елементів університетської освіти.

*виконання завдань самостійної роботи
підготовка усних повідомлень з презентацією*

Кількість балів	Критерії оцінювання
15	здобувач вищої освіти отримує у випадку, коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту та оформлення і здобувач вищої освіти здійснив її представлення шляхом відповіді на окремі питання викладача, що свідчить про високий рівень управління власним навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері, вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань та діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості
10	здобувач вищої освіти отримує у випадку позитивного захисту роботи, в якій присутні недоліки в оформленні, що свідчить про середній рівень управління власним навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері, вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань та діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості
5	1-4 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку позитивного захисту роботи, в

Кількість балів	Критерії оцінювання
	якій питання розкриті неповністю, що свідчить про базовий рівень управління власним навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері, вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань та діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості
0	0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності усного повідомлення та презентації до неї чи повної невідповідності її вимогам щодо оформлення та змісту відповідно до одержаного завдання

виконання завдань самостійної роботи
підготовка тез

Кількість балів	Критерії оцінювання
20	здобувач вищої освіти отримує у випадку, коли тези доповіді відповідають всім критеріям щодо змісту та оформлення і здобувач вищої освіти аргументовано відповів на всі запитання під час обговорення їх на конференції, що свідчить про високий рівень навичок самостійної роботи, управління власним навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері, вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань та діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості
14	здобувач вищої освіти отримує у випадку загалом позитивних відповідей на питання під час обговорення тез доповіді з наявними деякими недоліками в їх оформленні, що свідчить про середній рівень навичок самостійної роботи, управління власним навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері, вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань та діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості
6	здобувач вищої освіти отримує у випадку позитивних відповідей на більшість питань під час обговорення тез доповіді з наявними суттєвими недоліками в їх оформленні, що свідчить про базовий рівень навичок самостійної роботи, управління власним навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері, вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань та діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності тез доповіді чи повної невідповідності їх вимогам щодо оформлення та змісту відповідно до одержаного завдання

Контрольна робота
(містить 4 теоретичні питання)
для 1-го теоретичного питання

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	здобувач вищої освіти отримує у випадку повної та чіткої на поставлене питання, що свідчить про високий рівень навичок управління власним навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері, вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань та діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості
3	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності окремих недоліків чи неточнос-

Кількість балів	Критерії оцінювання
	тей у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про середній рівень управління власним навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері, вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань та діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості
1	здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності суттєвих недоліків у відповіді чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про наявність фрагментарних навичок управління власним навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері, вміння аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань та діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності відповіді (правильної) на теоретичне питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу з дисципліни «Університетська освіта».

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено у процесі реалізації навчальної дисципліни

Персональний комп'ютер, під'єднаний до мережі Internet. Internet- браузер, мережа Wi-Fi, доступ до інтернет-ресурсів, онлайн платформи Zoom, Google Meet. Мультимедійне обладнання (проектор), дошка аудиторна, АСУ ПДАУ, електронний ресурс на платформі LMS Moodle, репозитарій ПДАУ.

13. Політика навчальної дисципліни

Терміни виконання та перескладання:

Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів.

Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Здобувачі вищої освіти мають з'являтися на заняття вчасно, при проходженні заняття онлайн обов'язково вмикати камеру та мікрофон. Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

Відвідування занять.

Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуючись положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи, тощо).

Наприкінці семестру здобувач вищої освіти має можливість в АСУ пройти опитування і висловити свою думку щодо вражень від вивчення дисципліни «Університетська освіта».

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: **Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra, Українська академія лідерства, Інша Освіта** тощо. Особливості неформального / інформального навчання та процедури перезарахування їх як освітнього компоненту або частини освітнього компоненту регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Документи стосовно неформальної / інформальної освіти наведені на сторінці НЕФОРМАЛЬНА / ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/neformalna-informalna-osvita>.

Оскарження результатів оцінювання

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження отриманих результатів оцінювання, процедура якого регулюється Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyapro-osinyuvannya2023.pdf>.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Дорогань-Писаренко Людмила, Безкровний Олександр, Лега Ольга, Песцова-Світалка Оксана Університетська освіта: навч. посіб. Полтава: ПДАА, 2020. 142 с.

2. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 01 липня 2014 р. зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>. (дата звернення 28.08.2024). (дата звернення 22.08.2024).

3. Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті: Наказ ректора № 275 від 15 вересня 2021 р. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyapro-osvitniyprocесpravlene.pdf> (дата звернення 29.08.2024).

Допоміжні:

1. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) URL : https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf (дата звернення 15.08.2024).
2. Безкровний О. В. Індивідуалізація самостійної роботи здобувачів вищої освіти у сучасних умовах розвитку вищої освіти. *Вісник науки та освіти*. 2023. № 4 (10). С. 304-314. DOI: 10.52058/2786-6165-2023-4(10)
3. Вавренюк С. А. Організаційно-правовий механізм державного управління вищою освітою України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 17. С. 54–58. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.17.54
4. Кодекс академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету: Наказ ректора № 275 від 15 вересня 2021 р. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/4518/dobrodobro.pdf> (дата звернення 30.08.2024).
5. Петренко В. А. Державне регулювання освітньої діяльності в сфері вищої освіти. *Економіка та держава*. 2019. № 7. С. 69–72. DOI: 10.32702/2306-6806.2019.7.69 (дата звернення 23.08.2024).
6. Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті: Наказ ректора від 16 липня 2023р. № 204 URL: <https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist> (дата звернення 19.08.2024).
7. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Полтавському державному аграрному університеті: Наказ ректора ПДАУ № 204 від 26 червня 2024 р. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproatestaciuyutaek.pdf> (дата звернення 28.08.2024).
8. Положення про забезпечення права на вибір навчальних дисциплін студентами Полтавському державному аграрному університеті: Наказ ректора ПДАУ № 275 від 15 вересня 2021 р. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/prozabezpechennyapravnavybirnnavchalnyhdyscyplin.pdf> (дата звернення 25.08.2024).
9. Про освіту: Закон України № 2145-VIII від 05 вересня 2017 р. зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>. (дата звернення 27.08.2024).
10. Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> (дата звернення 30.08.2024).
11. Сосницька Н., Глікман С. Студентоцентризований підхід до професійної освіти в умовах сталого розвитку суспільства. URL: <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/4127/1/2-378-382.pdf>. (дата звернення 27.08.2024).

Інформаційні ресурси та мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.